

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (tilapäinen suojelu)

Johdanto

Sisäministeriön maahanmuutto-osasto pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta. Esitysluonnos koskee tilapäistä suojelua.

Esityksessä ehdotetaan, että tilapäisen suojelun perusteella Suomessa myönnettävät ja jo myönnetyt oleskeluluvat olisivat voimassa siihen asti kuin kulloinkin sovellettava tilapäistä suojelua koskeva valtioneuvoston päätös on voimassa. Oleskelulupakorttien voimassaolo jatkuisi suoraan lain nojalla koko sen ajan, kun oleskeluluvat ovat voimassa. Halutessaan henkilö voisi kuitenkin hakea Maahanmuuttovirastolta uutta oleskelulupakorttia, jossa kortin voimassaoloa koskevat merkinnät olisivat ajan tasalla. Käytännössä lakiin sisällytettäisiin tältä osin pysyväisluonteista sääntelyä 4.3.2025 päättyvän väliaikaisen ulkomaalaislain 110 a §:n jatkoksi.

Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvosto voisi päättää yleisistunnossa, että niiden väestöryhmien, joiden tilapäinen suojelu perustuu kansalliseen harkintaan, oleskeluluvat päättyvät jo aiemmin. Muutos mahdollistaisi tilapäisen suojelun perusteella myönnettävien oleskelulupien voimassaolon päättymisen niiden Ukrainasta paenneiden sellaisten kolmansien maiden kansalaisten osalta, jotka eivät ole ukrainalaisten perheenjäseniä tai jotka oleskelivat Ukrainassa muun syyn kuin kansainvälisen suojelun tai pysyvän oleskeluluvan vuoksi.

Lisäksi ehdotetaan, että laista poistetaan tilapäistä suojelua koskeva kolmen vuoden enimmäisaika ja että tilapäisen suojelun perusteella myönnettävät oleskeluluvat ovat aina luonteeltaan tilapäisiä.

Esityksessä ehdotetaan myös, että ulkomaalaislain 89 §:n mukaiset poissuljentalausekkeen nojalla myönnetyt oleskeluluvat ovat aina tilapäisiä.

Ulkomaalaislakiin ehdotetut muutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 5.3.2025.

Tausta

Ehdotukset pohjautuvat pääministeri Orpon hallitusohjelmaan, jonka mukaan Suomi jatkaa Ukrainan tukemista ja auttaa täysimääräisesti Ukrainasta sotaa paenneita ja jatkaa heidän suojeluaan hyvässä yhteistyössä muiden EU-maiden kanssa. Lisäksi taustalla on Ukrainan kriisin pitkittymisestä syntynyt tarve uudistaa tilapäisen suojelun lainsäädäntöä. Hankkeessa valmistellaan ulkomaalaislakiin tarvittavat muutokset, jotka koskevat Ukrainan sotaa paenneita mutta myös muita mahdollisia tilapäisen suojelun tilanteita tulevaisuudessa.

Edellä mainitun lisäksi poissuljentalausekkeitä (89 §) koskeva muutos perustuu pääministeri Orpon hallitusohjelman kirjauksiin, joiden mukaan turvapaikkapolitiikka perustuu turvallisuuden takaamiseen ja länsimaisten arvojen puolustamiseen. Hallitusohjelman mukaan järjestelmän väärinkäyttöä estetään eikä palautuskieltoa loukata.

Tavoitteet

Tavoitteena on varmistaa, että tilapäistä suojelua Suomessa saavan henkilön oleskelulupa ja luvan osoitukseksi annettava oleskelulupakortti ovat voimassa koko tilapäisen suojelun ajan. Tavoitteena on, että tilapäistä suojelua koskevien oleskelulupien ja oleskelulupakorttien voimassaolo jatkuu mahdollisimman joustavasti ja sujuvassa menettelyssä sekä viranomaisten että tilapäistä suojelua saavien itsensä näkökulmasta.

Vastausohjeet

Lausunnot pyydetään antamaan vastaamalla lausuntopalvelu.fi:ssä julkaistuun lausuntopyyntöön. Lausuntoa ei tarvitse lähettää erikseen sähköpostitse tai postitse. Myös tahot, joita ei ole erikseen mainittu jakelussa, voivat toimittaa lausunnon.

VAHVA-asianhallintajärjestelmää käyttäviä ministeriöitä pyydetään kuitenkin viemään lausuntonsa suoraan kyseiselle asialle VAHVA:ssa sekä toimittamaan lausunto tiedoksi osoitteeseen maahanmuutto-osasto.sm@gov.fi.

Lausunnon antaakseen vastaajan tulee rekisteröityä ja kirjautua lausuntopalvelu.fi:hin. Tarkemmat ohjeet palvelun käyttämiseksi löytyvät lausuntopalvelu.fi:n sivulta Ohjeet > Käyttöohjeet. Palvelun käyttöönoton tukea voi pyytää osoitteesta lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Kaikki palvelussa annetut lausunnot ovat julkisia. Lausunnoista laadittava yhteenveto julkaistaan valtioneuvoston hankeikkunassa (SM022:00/2024).

Lausuntoaika

Lausuntoaika päättyy 06.11.2024. Lakimuutosten on tultava voimaan 5.3.2025. Tästä syystä lausuntoaika on merkittävästi tavanomaista lyhyempi.

Valmistelijat

Lisätietoja antavat johtava asiantuntija Tuuli Tuunanen (tuuli.tuunanen@gov.fi p. 0295 488 658) ja erityisasiantuntija Miira Mikonsaari (miira.mikonsaari@gov.fi p. 0295 488 309).

Lainsäädäntöneuvos

Jorma Kantola

Johtava asiantuntija

Tuuli Tuunanen

Liite

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta (16.10.2024)

Sisäministeriö

Inrikesministeriet

Lausuntopyyntö
16.10.2024

VN/22876/2024

Jakelu

Oikeusministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö
Työ- ja elinkeinoministeriö
Maahanmuuttovirasto
Poliisihallitus
Keskusrikospoliisi
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Eduskunnan oikeusasiamies
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Lapsiasiavaltuutettu
Digi- ja väestötietovirasto
Kansaneläkelaitos
Kuntaliitto
Suomen Punainen Risti
Amnesty International Suomen osasto
Ukrainalaisten Yhdistys Suomessa ry
SM/PO
SM/RO
SM/KTY

Tiedoksi

Liikenne-, viestintä ja sisäministeri Ranne
Valtiosihteeri Salminen
Kansliapäällikkö Pimiä
Erityisavustaja Paaso
SM/HKO/oikeudellinen tuki
SM/viestintä
SM/MMO esittelijät

VN/22876/2024-SM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: